

benaderd worden wanneer ze onzichtbaar is en dus zal ze dan zelf de eerste stap moeten zetten. Om de toekomstbestendigheid te borgen, is het van belang dat dit op titel van de geestelijke verzorging gebeurt en niet afhangt van persoonlijke contacten.

4. Geestelijke verzorging als bewaker van het zingevingsklimaat. Ik wil pleiten voor meer aandacht voor zingeving op verschillende niveaus van een organisatie. De geestelijke verzorging is misschien wel dé beroepsgroep die zicht heeft op de grenzen van (neoliberaal) beleid en de bijbehorende kwetsbaarheid dagelijks ondervindt op de werkvloer onder patiënten, naasten en professionals (Vosman 2012). Uit een discoursanalyse van de strategische visie van het ziekenhuis binnen mijn onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat neoliberale tendensen de overhand lijken te hebben in het beleid van de organisatie, ten koste van die waarden die op het eerste gezicht juist centraal lijken te staan binnen de visie. De geestelijke verzorging lijkt bij uitstek de beroepsgroep die de wisselwerking tussen micro-, meso- en macroniveau en de gevolgen hiervan voor een zingevend klimaat binnen een organisatie aan de orde kan stellen. Ook bestuurders en managers beseffen dat er grenzen zijn aan het neoliberale beleid, maar hebben vaak moeite om de waarden van de organisatie in de praktijk waar te maken.

GV kan aandacht voor zingeving op alle niveaus inzetten

Dit vraagt van de geestelijke verzorging om zowel mee als tegen te denken. Tegendenken in het plaatsen van kritische kanttekeningen bij de huidige gang van zaken, meedenken in hoe het anders kan met het oog op zingeving en de waarden waarvoor de organisatie staat. Op deze manier vergroot de geestelijke verzorging haar zichtbaarheid in de organisatie door een van haar onderscheidende kwaliteiten – aandacht voor zingeving – op alle niveaus van de organisatie in te zetten.

Uitdaging

De geestelijke verzorging kan aan haar verantwoording en beeldvorming naar buiten toe werken middels genoemde vier stappen. Voor veel geestelijke-verzorgingsteams in een voortdurend veranderend zorglandschap is dat een uitdaging. Wisselwerking tussen werkveld enerzijds en theorievorming aan de opleidingen tot geestelijke verzorging en kennisdeling bij de beroepsvereniging anderzijds is wenselijk om tot een succesvolle profilering te komen. Werk aan de winkel voor de beroepsgroep! Maar wanneer dit slaagt, is het ook een prikkelende uitdaging voor de betreffende organisatie die ten goede kan komen aan meer aandacht voor zingeving van cliënten en werknemers.

Vicky Hölsgens (MA) is promovenda aan de UvH

Literatuur

- Hirsch Ballin, E. (1988). *Overheid, Godsdienst en Levensovertuiging. Eindrapport van de Commissie van advies inzake de criteria voor steunverlening aan kerkgenootschappen en andere genootschappen op geestelijke grondslag*. Den Haag: Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- Hölsgens, V. (2013). *Terug op Koers. De bruikbaarheid van het concept moreel kapitaal voor de profilering van de geestelijke verzorging*. Utrecht: Universiteit voor Humanistiek.
- Mackor, A.R. (2006). *Te meten of niet te meten: dat is de vraag*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Schilderman, H. (2012). 'Geïntegreerde geestelijke verzorging', *Tijdschrift Geestelijke Verzorging* nr. 68, pp. 9-14.
- Stemmers-van Winkoop, M. (2014). *Spiritualiteit en gezondheid: de vergeten factor*. Budel: Damon.
- VGZVZ. (2014). *Beleidsplan VGZVZ 2014-2018*. www.vgzvz.nl/userfiles/files/Algemene_teksten_website/MJB_VGZVZ_2014-2018.pdf, p. 6. Geraadpleegd op 7 september 2014.
- Vosman, F. (2012). 'Geestelijke verzorging in transitie', *Tijdschrift Geestelijke Verzorging* nr. 68, pp. 15-22.

The background image is a serene winter scene. A vast, flat, snow-covered field stretches towards a distant, hazy horizon. In the foreground and middle ground, numerous weathered wooden posts of varying heights and shapes are scattered across the snow, some standing upright and others partially buried. The sky is a deep, clear blue, with a bright, glowing sun or moon positioned in the upper center, casting a soft light. The overall atmosphere is quiet and contemplative.

Winter

De sterren wintertintelen
en de maan
doorschijnt de melkwegnacht.
Het kraakt van sneeuw op de aarde
waar ik ga,
een nieteling, een adem wit,
een ademdamp van liefde en poëzie.

*Ida Gerhardt, Verzamelde gedichten,
2012, Athenaeum – Polak & Van Gennep*